

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1521

гр. София, 09.05.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-6, в закрито заседание на девети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Елена Радева

като разгледа докладваното от Елена Радева Търговско дело № 20211100902875 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производство по чл.130 ГПК вр. с чл.621 ТЗ.

В исковата си молба ищецът - синдикът на „Н.Г.“ АД(н), ЕИК ****, твърди, че по т.д.№699/2020г. по описа на СГС, ТО, 6-9 състав, е постановено решение №26001//06.01.2021г., с което е открито производство по несъстоятелност по отношение на „Н.Г.“ АД(н) , длъжникът е обявен в несъстоятелност, прекратена е дейността на предприятието, като органите на длъжника са десезирани, а управлението е възложено на назначения от съда синдик. Определената от съда по несъстоятелността начална дата на неплатежоспособността е 27.02.2020г.

Ищецът твърди, че на 22.06.2020г., след определената от съда начална дата на неплатежоспособността, ответникът „Н.Г.“ АД(н), ЕИК ****, е изготвил едностранно изявление по реда на чл.104 ЗЗД, което е изпратено по електронен път, изразяващо воля на несъстоятелното дружество за погасяване по реда на извънсъдебната компенсация, до другия ответник „В.*****“ ООД, ЕИК ****, съобразно което страните са приели, че „В.*****“ ООД има вземане спрямо „Н.Г.“ АД(н), в общ размер на сумата от 266 845,32лв., а „Н.Г.“ АД(н) има вземане спрямо „В.*****“ ООД в общ размер на 281 860,72лв. посочените вземания произтичат от описаните в исковата молба документи.

В резултат на извършеното прихващане дължимият от „В.*****“ ООД остатък от общия размер на вземането е намален до сумата от 15 015,40лв.

Ищецът твърди, че по същността си прихващането попада в кръга на реализираните правди действия с преферентен ефект, които се отразяват количествено и качествено върху масата на несъстоятелността, но не я накърняват и не увреждат кредиторите. „Причината, поради която сделките с преферентен ефект попадат в обхвата на отменителните иски е тяхното действие по отношение на специалните правила при дистрибуцията на имуществото на длъжника между кредиторите, които са се конституирали в конкурстното производство“. С извършване на сделката с преферентен ефект

длъжникът „предпочита“ един измежду кредиторите си, с което го облагодетелствува, позволявайки да се заобиколи реда за удовлетворяване, посочен в разпоредбата на чл.722 ТЗ. По този начин се нарушава принципа за равенство между кредиторите, което позволява тяхното пропорционално удовлетворяване. С осъществяване на процесната сделка се нарушава реда и тя позволява да се избегне конкуренцията на права между кредиторите.

При така изложените от ищеца постановки същият твърди, че процесното прихващане се явява недействително по отношение на кредиторите на несъстоятелността, тъй като са налице предпоставките по чл.645 ТЗ, конкретно алинея 4 на цитираната разпоредба, защото: прихващането е извършено след началната дата на неплатежоспособността, определена с решението на съда; прихващането е извършено не по-рано от една година преди подаване на молбата по чл.625 ТЗ, тъй като молбата е подадена на 21.04.2020г.

Твърди, че прихващането следва да бъде обявено за недействително касателно неговия пълен размер, позовавайки се на нормата на чл.645 ТЗ, съгласно която недействително се явява прихващане, освен за частта, която кредиторът би получил при разпределението на осребреното имущество и това е така, тъй като в производството по несъстоятелност „В.*****“ ООД не е подало молба, с която да предяви вземанията си, в срока по чл.685, ал.1 ТЗ, поради което за него и настъпила преклузия за предявяване на вземанията си в сроковете по чл.685, ал.1 и чл.688, ал.1 ТЗ.

При така изложеното ищецът моли съда, след като съобрази изложеното, да постанови решение, с което обяви относителната недействителност на извършеното прихващане, извършеното от длъжника, на 22.06.2020 г. в пълен размер.

В срока за отговор на исковата молба ответникът „Н.Г.“ АД(н), ЕИК ****, комуто книгата са връчени по реда на чл.619 ТЗ не дава отговор и становище по претенцията.

В срока за отговор ответникът „В.*****“ ООД, комуто съдебните книжа са връчени по реда на чл.50, ал.4 ГПК, не подава отговор на исковата молба и взема становище по претенцията.

С определение от 05.05.2021 година съдът е внесъл за разглеждане в открито съдебно заседание т.д.№2875/2021г.

Постановено определение е неправилно и следва да бъде отменено на основание чл.253 ГПК.

Това е така, тъй като ответникът по делото „В.*****“ ООД(н), счита от 05.05.2022 година е заличен и поради това правният субект е престанал на съществува. Заличаваното е извършено по силата на постановено съдебно решение №260282/18.04.2022година, постановено по т.д.№2097/2020г. по описа на СГС, ТО, 6-4 състав и вписано по партидата на дружеството в ТРРЮЛНЦ на същата дата. Съдебният акт е влязъл в сила на 26.04.2022 година, както е удостоверено в него. Съдът по несъстоятелността, на основание чл.632, ал.4 ТЗ е прекратил делото и е постановил заличаване на дружеството. Заличаването е вписана по партидата на дружеството на

05.05.2022 година.

Специалните иски, посочени в нормата на чл.649, ал.1 ТЗ имат за цел да предотвратят намаляване на масата на несъстоятелността на длъжника и нарушаване на реда за удовлетворяване на вземанията на кредиторите. В настоящия случай се касае за прихващане, което има за резултат удовлетворяване интереса на кредитора на несъстоятелния длъжник, но не и постъпване на имущество в масата на несъстоятелността на имуществени права, с които се извършва прихващането. Именно за това законодателят е предвидил специални разпоредби, които поставят определени условия, необходими като съществуващи, за да се извърши прихващане между длъжника и кредитора. Тази необходимост е предпоставена от това, че ТЗ предвижда специален ред за определяне структурата на дълга, кръга от кредитори и реда за удовлетворяването им, за да се гарантира справедливото им удовлетворяване от масата на несъстоятелността. Законовата регулация, насочена към установяване на структурата на дълга, кръг от кредитори и ред за удовлетворяването им, обезпечава основната цел на универсалното изпълнение. Ето защо законодателят, за да обезпечи постигане на целта на универсалното изпълнение и да гарантира правата на кредиторите с приети вземания, е предвидил възможност сделките от разпоредително естество (макар и резултат от упражнено потестативно право, принадлежащо на друг правен субект) да бъдат атакуеми в преклузивния срок по чл.649, ал.1 ТЗ, ограничавайки кръга от легитимирани лица, които могат да атакуват изрично посочения от законодателя кръг от действия, очертани с нормите на чл.645, чл.646, чл.647ТЗ и чл.135 ЗЗД.

Тъй като с предявения иск синдикът твърди недействителност на прихващането, очертано в исковата молба, то страните по компенсационната сделка се явяват задължителни другари. Това е така, тъй като процесуалната легитимация се предопределя от страните в материалното правоотношение (прихващането), всеки от които има едновременно качество на кредитор и длъжник.

Прихващането се явява сурогат на изпълнението на паричното задължение. Компенсацията се извършва с едностранно изявление на един от двамата кредитори/длъжници. По правната си същност това изявление е едностранна правна сделка, която не се нуждае от форма. Правната същност на изявлението за прихващане като едностранна правна сделка се извежда от това, че съществен негов елемент е волеизявлението на една от страните, отправено до другата страна и насочено към постигане на определени правни последици. След като изявлението за прихващане представлява едностранна правна сделка, то страните по това правоотношение предопределят страните по процесуалното правоотношение, възникнало въз основа на предявения отменителен иск по чл.645, ал.3 ТЗ. Страните по едностранната правна сделка са задължителни другари и тяхното конституиране в процеса се явява положителна процесуална предпоставка, със съществуването на която е свързано правото на иск. След като едно от страните по тази едностранна правна сделка не съществува в правния мир, то претенцията се явява недопустима и производството по т.д.№2875/2021г. по описа на СГС, ТО, 6-6

състав следва да бъде прекратено, като задължителното другарство е предпоставено от това да бъде поставено еднакво решение спрямо всеки от задължителните другари.

Относно това кои следва да бъдат конституирани като страни в процеса по специалните иски по чл.645, чл.646, чл.647 ТЗ и по чл.135 ЗЗД съдебната практика е последователна в контекст на гореизложеното. При заличаване от правния мир на една от страните по сделката не може априори да се изключи правен интерес от провеждане на специалните иски за попълване на масата и в този смисъл е налице произнасяне от страна на ВКС, с което се допуска предявяване на специалните иски по чл.649, л.1 ТЗ и спрямо една от страните по сделката, ако другата е престанала да съществува, без да е налице правоприемство (напр. решение 0111 от 12.07.2018г., постановено по т.д. №1892/2017г. на първо т.о. на ВКС, което е постановено в хипотеза на прехвърлени от длъжника търговски марка на лице, което преди заличаването си като правен субект, е прехвърлило същите в полза на трето лице).

В настоящия случай следва да се съобрази, че дружеството „В.****“ ООД(н) е заличено и начинът на неговото заличаване не предполага настъпване на правоприемство.

Смисълът от провеждане на отменителния иск по чл.645, ал.4 ТЗ е да се прогласи недействителност на едностранната правна сделка, представляваща извънсъдебно прихващане по отношение на кредиторите на несъстоятелността, за да може след уважаване на иска, да се проведе производство за събиране на вземането на несъстоятелния длъжник „Н.Г.“ АД(н), ЕИК **** от „В.*****“ ООД(н), чрез предявяване на осъдителен иск от синдика, чиято цел е снабдяване на кредитора със съдебно изпълнително основание. Необходимостта от този иск е породена от това, че дори и да се признае относителната недействителност на извършеното прихващане, то това няма автоматично да доведе до реституционен ефект за двете страни по сделката, тъй като исковите по чл.649, ал.1 ТЗ нямат вещно действие. След като „В.*****“ ООД(н) е заличено и не съществува в правния мир, то не съществува и правна възможност такова последващо събиране на вземанията на „Н.Г.“ АД(н), ЕИК ****, да бъде проведено.

С оглед на този факт съдът намира, че претенцията на синдика, имаща правното си основание чл.645, ал.4 ТЗ, въз основа на която е образувано т.д. №2875/2021г. по описа на СГС, ТО, 6-6 състав, се явява недопустима и производството по делото следва да бъде прекратено, на основание чл.130 ГПК.

Дължимата държавна такса, съобразно нормата на чл.620, ал.5 ТЗ, която е в размер на 10 673,81лв. следва да бъде определена в тежест на масата на несъстоятелността на „Н.Г.“ АД(н), ЕИК ****.

Водим от изложеното съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ, на основание чл.253 ГПК, определение

№1517/05.05.2022година, постановено по т.д.№2875/2021г. по описа на СГС, ТО, 6-6 състав.

ПРЕКРАТЯВА производството по т.д.№2875/2021г. по описа на СГС, ТО, 6-6 състав.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред САС в 1-седмичен срок от връчването му на синдика (на посочения съдебен адрес) и на ответника „Н.Г.“ АД(н), ЕИК ****, с частна жалба.

Съдия при Софийски градски съд: _____